

2376-06 Beavatkozás – asszisztálás - dokumentálás követelménymodul szóbeli vizsgafeladatai

1. feladat

Idős betegének szemébe kell cseppenteni naponta kétszer egy héten keresztül. Egyedül él, de a lánya minden nap meglátogatja.

Magyarázza el a betegnek és hozzátartozójának, milyen teendők vannak a cseppentés kivitelezésénél!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- gyógyszerformák, bejuttatási módok
- a fertőzés, fertőzést befolyásoló tényezők
- ismeretek felmérése
- szemcseppentés eszközei
- a kivitelezés módjai
- tárolásra vonatkozó előírások

2. feladat

Ismert tüdőbetegnek rendszeresen jelentkező nehézlégzése miatt otthonában folyamatosan O₂-terápiára van szüksége.

Tájékoztassa a beteget és a hozzátartozóját az O₂ alkalmazásáról!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- szükségletek felmérése
- O₂ bejuttatásának módjai, eszközei
- biztonsági előírások, szabályok betartása
- a beteg megfigyelése
- eszközök használata
- szövődmények, hibák elhárítása

3. feladat

Férfibeteg fájdalomcsillapító tapaszt kapott. A többi gyógyszerét tablettá formájában szedi, de úgy érzi, a sok gyógyszertől fáj a gyomra. Izzadékonyság és a mellkasa szőrös, nem ismeri a tapaszt használatát.

Magyarázza el betegének a tapaszt használatát!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a gyógyszer bejuttatásának módja
- a gyógyszerfelszívódása, kiürülése
- gyógyszerhatást befolyásoló tényezők
- tapaszt használatának megtanítása

4. feladat

Műtét után hazatérő betegének alvadásgátló adására van szüksége.

Magyarázza el a beadáshoz szükséges teendőket, mit kell tennie betegének az injekciós terápia alatt!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- beadásához szükséges eszközök
- beadás módja, helyei
- szövődmények felismerése
- teendők szövődmények esetén

5. feladat

Reumatológiai szakrendelésen jelentkezett betegének térde fájdalmas, duzzadt. Az ultrahangvizsgálat nagymennyiségű folyadékot mutatott ki, amit el kell távolítani. Tájékoztassa a beteget a lehetséges beavatkozásokról!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a kórkép lényege
- a lehetsége kiváltó okok
- a beavatkozások lényege, célja, szövődményei
- pszichés felkészítés, szorongás, félelem leküzdése
- feladatok a beavatkozás előtt, alatt, után
- aszepszis-antiszepszis szabályai

6. feladat

Idős betegének otthonában naponta egyszerre több gyógyszert kell szednie, látása gyenge, de szemüveggel jól lát.

Világosítsa fel a betegét a gyógyszereszedéssel kapcsolatosan! Segítse a biztonságos gyógyszereszedést!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- együttműködési akadályok felmérése
- a gyógyszerek bevitelének ideje, módja, gyógyszerelés szabályai
- gyógyszereszedéssel kapcsolatos előírások betartása, mellékhatások kivédése
- gyógyszeradagolást könnyítő módszerek, eszközök alkalmazása

7. feladat

34 éves nő jelentkezik a rendelésen. Gyakori fejfájása miatt többféle fájdalomcsillapítót szedett.

Adjon tanácsot a fájdalomcsillapítók szedésével kapcsolatban!

A tanácsadás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- fájdalmat kiváltó okok, tényezők felismerése
- fájdalomszint meghatározásának módszerei
- fájdalomcsillapítók hatásmechanizmusa, alkalmazásuk előírásai - izolálás
- alternatív fájdalomcsillapító technikák

8. feladat

Édesanya telefonált a rendelőbe, hogy gyermekének 39,2 °C láza van, nem tudja, mit tegyen, hogy csökkenjen gyermeke testhőmérséklete.

Tájékoztassa az anyukát a lázcsillapítás módjairól, a teendőkről lázas beteg esetén!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- szükségletek felmérése

- lázcsillapítás fizikális módszerei
- gyógyszeres lázcsillapítás módjai
- ápolási, gondozási feladatok

9. feladat

56 éves diabeteses férfibeteg lábszárfekély miatt jelentkezett a sebészeti szakrendelésen. Az elhalt szövetet el kell távolítani.

Tájékoztassa a beteget a beavatkozás lényegéről, céljáról, a beavatkozás utáni otthoni tennivalókról!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- beavatkozás lényege
- a beavatkozás szükségszerűsége
- beteg pszichés, szomatikus felkészítése
- eszközök előkészítése
- asszisztálás a beavatkozásnál
- kötés célja, szabályai, eszközei
- tanácsok az otthoni életmódra vonatkozóan

10. feladat

Asztmás beteg nehézlégzésről, köhögésről panaszskodik. Otthonában többször volt már rohama, fél a roham megismétlődésétől, nem ismeri a teendőket.

Ismertesse az inhalációs és aerosol kezelést betegével, az otthoni teendőket roham esetén!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- alarmirozó tünetek
- kórokok és a terápia lényege
- gyógyszerek bejuttatása, hatásmechanizmus
- inhalációs és aerosol terápia lényege
- eszközök ismerete, használatuk
- félelem, szorongás leküzdése

11. feladat

Idős szívbetegnek köldöksérve miatt sürgős műtétet javasoltak. A beteg és családja aggódik a műtét kimenetele és a beteg állapota miatt.

Tájékoztassa a beteget és a hozzátartozókat a műtéttel kapcsolatban!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- műtéti beavatkozások felosztása, felvételi mód sürgősségi fok szerint
- műtéti beavatkozás célja
- műtéti kockázatok
- idős beteg műtéti kockázatai
- a beteg és a hozzátartozók érzelmeinek megfigyelése a műtéttel kapcsolatban
- félelem, szorongás leküzdésének módszerei, technikái
- tájékoztató anyagok

12. feladat

Asztmás betegeknek epekő műtétet javasoltak. Betegségéből adódóan fél a műtétet követő légúti szövődményektől.

Magyarázza el a betegnek a műtét utáni gyakorlatokat, fontosságukat a felépülése szempontjából!

A magyarázat során az alábbi szempontokra térjen ki:

- műtéti szövődmények és felismerésük
- kockázati tényezők légzőszervi betegségeknél
- műtét utáni gyakorlatok formái, céljuk
- légzést segítő gyakorlatok
- a beteg segítése a gyakorlatok elsajátításában
- elsajátítást segítő eszközök

13. feladat

Alsó végtagon lévő visszerek miatt műtéti előjegyzésre érkezett a beteg a szakrendelésre. Magyarázza el a betegnek, milyen vizsgálatokra van szükség a műtét előtt!

A magyarázat során az alábbi szempontokra térjen ki:

- műtéti beavatkozások előtti vizsgálatok, céljuk
- fizikális vizsgálatok
- mellkas, tüdő vizsgálata
- szív és érrendszer vizsgálatának célja
- idegrendszeri állapot vizsgálatának célja
- laboratóriumi vizsgálatok
- vizsgálatkérő lapok kitöltésének szempontjai
- eredmények dokumentálása

14. feladat

42 éves nőbetegnek nőgyógyászati műtéti beavatkozást terveznek. Még nem volt műtéti beavatkozása, ezért érdeklődik a műtét előtti teendőkről, beavatkozásokról.

Tájékoztassa a beteget a műtét előtti teendőkről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- műtéti előkészítés célja, várható eredményei
- műtét előtti táplálkozás, folyadékfogyasztás előírásai
- testi higiéné biztosítása, kozmetikumok eltávolítása
- belek és a hólyag előkészítése
- műtét előtti gyógyszerek bejuttatása
- dokumentációs feladatok

15. feladat

Vakbélműtéten átesett nőbeteg aggódik, mert nem ismeri a műtét utáni teendőket. Magyarázza el betegének a műtét utáni teendőket, feladatokat!

A magyarázat során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a beteg fogadása a műtét után
- műtéti dokumentáció értelmezése
- vitális jelek felmérése, ellenőrzése, eszközei
- általános állapot megítélése

- tudatállapot megfigyelése
- folyadék egyensúly megfigyelése
- dokumentálás
- fájdalom megfigyelése
- seb állapotának megfigyelése
- vizeletürítés, pihenés, kényelem biztosítása

16. feladat

Bélműtetre váró idős férfibeteg fél a műtét utáni szövődmények kialakulásától. Nehezen mozog, magas a vérnyomása és trombózisa volt.

Tájékoztassa a beteget a műtét utáni lehetséges szövődményekről, azok okáról és a teendőkről a megelőzés érdekében!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- műtét utáni szövődmények kialakulását elősegítő tényezők
- keringési szövődmények oka, teendők a megelőzés érdekében
- gyomor, bélrendszer működésével kapcsolatos szövődmények oka, teendők a megelőzés érdekében
- urogenitális rendszer működésével kapcsolatos szövődmények oka, teendők a megelőzés érdekében

17. feladat

Gyomorműtét előtt a gyomor-béltartalom leszívását rendelte el az orvos.

Magyarázza el a betegnek a szonda behelyezésének szükségességét, a tennivalókat!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- műtét előtti speciális előkészítések formái, céljuk
- a beteg állapotának felmérése
- a beavatkozás szükségességének magyarázata
- műtét megoldások
- szorongás csökkentése, együttműködés megnyerése
- beteg szomatikus előkészítése
- eszközök előkészítése
- szonda behelyezése, helyzetének ellenőrzése, rögzítése
- szonda karbantartása, ellenőrzése, feladatok
- dokumentálás

18. feladat

Vastagbél műtét után időleges bélkivezetést végeztek középkorú nőbetegnek.

Világosítsa fel a beteget a stoma gondozásáról!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- stomaképzés oka, formái
- együttműködés megnyerése, pszichés támogatás módszerei
- higiénés szükségletek felmérése
- a bőrvédelem fontossága, teendők a bőr épségének megtartására
- megfelelő táplálkozás, minőségi, mennyiségi követelmények
- beteg komfortérzetének elősegítése
- klubok, segítő szervezetek

- stoma zacskók, stoma kezelés eszköze

19. feladat

Daganatos betegnek erős, csillapíthatatlan fájdalmára a beteg által irányítható fájdalomcsillapítási módszer alkalmazását javasolták.

Tájékoztassa a beteget és hozzátartozóját a PCA (beteg által irányított fájdalomcsillapítás) használatáról!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- a gyógyszer bejuttatásának elrendelése
- PCA módszer alkalmazásának területei, előnyei
- a PCA kezelés várható hatása
- a bejuttatható gyógyszer és hatásuk, mellékhatásuk megfigyelése, teendők
- a készülék kezelése elővigyázatossági szempontok
- az intravénás katéter átjárhatóságának biztosítása, fertőzések megelőzésének módszerei
- értékelés, dokumentálás

20. feladat

Új munkatárs érkezik a rendelőbe.

Tájékoztassa a betegellátáshoz kapcsolódó adminisztrációs és dokumentációs feladatokról!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- dokumentáció fogalma
- a dokumentáció szakmai, jogi követelményei
- a dokumentáció célja, szükségessége
- orvosi dokumentáció részei, vezetésére vonatkozó előírások
- dokumentáció vezetésének alapelvei
- dokumentációs módszerek
- feljegyzések, beszámolók fajtái
- számítógépes nyilvántartó rendszerek

21. feladat

Járóbeteg rendelésről fekvőbeteg intézménybe kell betegét szállítani.

Rendeljen szállítást a beteg részére!

A feladat megválaszolása során az alábbi szempontokra térjen ki:

- szállítás elrendelése
- szállításhoz kapcsolódó jogi szabályozás
- kapcsolatfelvétel a szállítást végző rendszerrel
- betegszállítási rendszerek
- személyes és egészségügyi adatok közlése
- adatközléssel szembeni elvárások
- beteg felkészítése a szállításhoz
- szállításhoz szükséges dokumentumok elkészítése
- dokumentálás

22. feladat

Fiatal lány jelentkezik a rendelésen. Körömvágás után lábujján a körömágy fájdalmas, piros elszíneződése és duzzanat látható. Párakötés felhelyezését javasolta az orvos a sebészeti beavatkozás előtt.

Tájékoztassa a beteget a beavatkozás fontosságáról, menetéről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- nedves kezelés lényege, oka, hatása
- beteg felkészítésének szempontjai
- a beavatkozás eszközei
- a beavatkozás elvégzésének feltételei
- eredmény értékelése, dokumentálás

23. feladat

Kisműtetre váró beteg a beavatkozás előtt fel-alá járkál, kezét tördeli, sápadt, izzadt. Lépjön kapcsolatba a beteggel! Segítsen félelmének, szorongásának oldásában!

A beszélgetés során az alábbi szempontokra térjen ki:

- pszichés működések
- érzelmek megjelenésének jelei
- beteg kommunikációs jeleinek fogadása, értelmezése
- szorongás, félelem oldásának módszerei
- asszisztens kommunikációja a beavatkozás előtt
- betegtájékoztatás célja, szempontjai

24. feladat

Fiatal férfi sportolás közben bokasérülést szenvedett, bokája duzzadt, fájdalmas, borogatást rendelt az orvos.

Tájékoztassa a beteget a beavatkozás szükségességéről, a kivitelezésről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- hideg, meleg kezelés alkalmazásának javallatai
- hideg, meleg kezelések terápiás hatásai
- alkalmazási módszerek, eszközök
- beteg elhelyezése
- beavatkozás elvégzésének szempontjai
- értékelés, dokumentálás

25. feladat

Hasi műtét után a diabeteses beteg sebe nehezen gyógyul, váladékozik.

Tájékoztassa a beteget a sebgyógyulásról, sebkezelésről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- műtéti sebek jellemzői
- sebgyógyulás folyamata
- sebgyógyulás fázisai
- sebgyógyulást befolyásoló tényezők
- sebvizsgálat szempontjai
- sebváladék vétele, vizsgálata
- gyógyszeres kezelés

- dokumentálás

26. feladat

Tályog megnyitása utána drént helyeztek be a műtéti területre.

Tájékoztassa a beteget a drén behelyezésének céljáról, a drén kezeléséről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- sebdrének fajtái, drén behelyezésének célja
- seblezárás fajtái
- drén behelyezése utáni megfigyelési szempontok, sebkezelés
- sebkötözés célja
- sebkötöző anyagok fajtái
- kötéstípusok
- kötések rögzítése
- sebellátás szempontjai

27. feladat

A rendelőben várakozás közben hirtelen rosszul lett beteg görcsös, szorító mellkasi fájdalomról, bal karja zsibbadásáról panaszkodik. Hozzá tartozója aggódik, mert máskor is volt már ilyen rosszulléte.

Beszélje meg az orvossal a teendőket! Tájékoztassa a beteget és a hozzátartozóját!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- fájdalom fajtái, jellemzői
- fájdalom felmérésének szempontjai
- fájdalomskálák
- a fájdalom fizikai tünetei
- fájdalom hatása a beteg magatartására
- fájdalmat befolyásoló tényezők
- gyógyszer bejuttatása, felszívódása
- értékelés, dokumentálás

28. feladat

Beteg többszöri hányásról, rossz közérzetről panaszkodik. Szájon át semmit nem tud fogyasztani.

Tájékoztassa a beteget a végbélen keresztül bejuttatható gyógyszer hatásáról!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- gyógyszerek rendelése, hatástani csoportok, gyógyszerformák
- gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe
- rectalis adagolás célja
- gyógyszerelés szabályai
- beteg elhelyezése
- gyógyszerhatás ellenőrzése
- dokumentálás

29. feladat

Idős betegnek keresztcsontjánál kialakult fájdalmas, váladékozó, mély fekélyes sebnél seböblítést kell végezni az orvos utasítására a beteg otthonában. A beteg türelmetlen, nehezen mozog. Hozzátartozója aggódik a gyógyulás kimenetele miatt. Tájékoztassa a beteget és hozzátartozóját a beavatkozásról!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- seböblítés célja
- seb tisztasági fokának megítélése
- seb és környékének megfigyelési szempontjai
- sebváladék megfigyelése
- seböblítésre használatos gyógyszerek, sebtisztító szerek
- gyógyszerek hatásmechanizmusa
- öblítéshez szükséges eszközök
- beteg pszichés, szomatikus felkészítése
- beavatkozás utáni feladatok
- dokumentálás

30. feladat

Aranyér műtétre váró betegnek súlyos nehézlégzése van. A műtét elvégzésére helyi érzéstelenítést javasolt az aneszteziológus.

Tájékoztassa a betegét a helyi érzéstelenítésről!

A tájékoztatás során az alábbi szempontokra térjen ki:

- sebészi érzéstelenítések típusai
- helyi érzéstelenítés célja, hatása, javallatai
- érzéstelenítő beadásának helye
- epiduralis érzéstelenítés előnye
- beteg felkészítése a beavatkozáshoz
- érzéstelenítés mellékhatásai
- beteg megfigyelése az érzéstelenítés alkalmazása alatt és után
- dokumentálás